

Advies voor de m.e.r.-beoordeling over
Varkenshouderij Braks te Odiliapeel,
gemeente Uden

24 februari 2003

1328-21

ISBN 90-421-1136-4
Utrecht, Commissie voor de milieueffectrapportage.

commissie voor de milieueffectrapportage

College van Burgemeester en Wethouders
gemeente Uden
Postbus 83
5400 AB Uden

uw kenmerk

uw brief
21 januari 2003

ons kenmerk
1328-21/Do/vR/gl

onderwerp
m.e.r.-beoordeling
Varkenshouderij Braks
te Odiliapeel, gemeente Uden

doorkiesnummer
(030) 234 76 24

Utrecht,
24 februari 2003

Geacht college,

In uw brief van 21 januari 2003 (bijlage 1) heeft u de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) verzocht om u te adviseren in het kader van de m.e.r.-beoordeling van de oprichting van een varkenshouderij door de heer R. Braks, aan de Hemelrijkstraat 7 te Odiliapeel. U heeft ons gevraagd om de aanmeldingsnotitie te beoordelen en te adviseren over het al of niet noodzakelijk zijn van het volgen van de m.e.r.-procedure voor de vergunningprocedure op grond van de Wet milieubeheer. De Commissie heeft voor haar advies een werkgroep samengesteld waarvan de samenstelling is gegeven in bijlage 2.

Voor haar advies baseert de Commissie zich op de door het ministerie van VROM opgestelde nota 'Afwegen en Oordelen, Handreiking voor de m.e.r.-beoordelingsplicht' (VROM, 1999). Uitgangspunt van de m.e.r.-beoordeling is het 'nee, tenzij' principe. Dat wil zeggen dat alleen een milieueffectrapport (MER) hoeft te worden opgesteld wanneer één of meer bijzondere omstandigheden die leiden tot belangrijke nadelige milieugevolgen aan de orde zijn. De Commissie heeft bij haar advisering dan ook eerst de kenmerken van het voornemen en de milieugevolgen geïnventariseerd (zie onder 1) en vervolgens heeft zij beoordeeld of er, gelet op genoemde kenmerken en gegeven vigerende wetgeving en beleidsuitspraken (zie onder 2), sprake is van bijzondere omstandigheden met zodanige nadelige milieugevolgen dat het opstellen van een milieueffectrapport (MER) gerechtvaardigd is (zie conclusie onder 3).

De Commissie heeft haar advies gebaseerd op de volgende informatie:

- Aanvraag voor een vergunning op grond van de Wet milieubeheer door de heer R. Braks, d.d. 17 september 2002 (met bijlagen: bedrijfsontwikkelingsplan van bureau TES d.d. april 1996, luchtfoto, voorblad akoestisch rapport, bouwtekeningen).
- Aanmeldingsnotitie voor de m.e.r.-beoordeling van de heer R. Braks, zonder datum.
- Brief van Den Hollander advocaten, inzake v.d. Brand/gemeente Uden betreffende locatie Hemelrijkstraat 7, kenmerk JvG/ML/145278, d.d. 6 januari 2003.

Postadres Postbus 2345
3500 GH UTRECHT
Bezoekadres Arthur van Schendelstraat 800
Utrecht

telefoon (030) 234 76 66
telefax (030) 233 12 95
e-mail mer@eia.nl
website www.commissiemer.nl

- Brief van het Regionaal Milieubedrijf te Cuijk, kenmerk 409SP01, d.d. 14 januari 2003;
- Nota van beoordeling aanmeldingsnotitie m.e.r.-beoordelingsplicht van R. Braks, Hemelrijkstraat 7, Odiliapeel, opgesteld door het Regionaal Milieubedrijf te Cuijk, projectnummer 409SP01/AM, d.d. 14 januari 2003.
- Digitale atlas revitalisering landelijk gebied van de provincie Noord-Brabant, deel 2, mei 2002.
- Mondelinge informatie verkregen tijdens het locatiebezoek op 6 februari 2003.

De informatie geeft een vrijwel volledig beeld van de kenmerken en de plaats van de activiteit. De aanmeldingsnotitie bevat overigens deels subjectieve, niet gekwantificeerde informatie over de te verwachten nadelige milieueffecten¹. Door de overige informatie is in dit manco voorzien.

1. Kenmerken van de activiteit en milieugevolgen

De initiatiefnemer wil twee Groen Label-stallen (systeem BB 99-02-070) oprichten aan de Hemelrijkstraat 7 te Odiliapeel. De stalcapaciteit bedraagt 2970 vleesvarkens, hetgeen betekent dat jaarlijks circa 9750 vleesvarkens worden afgeleverd. De biggen worden overigens aangevoerd van het eigen zeugenbedrijf (Beukenlaan te Odiliapeel).

Ammoniak

De eventuele oprichting van de vleesvarkenshouderij zal leiden tot een toename van de ammoniakdepositie met 190 mol zuurequivalenten per hectare per jaar op het meest nabijgelegen voor verzuring gevoelige gebied.

De door het RIVM in het gebied gemeten achtergronddepositiewaarden voor ammoniak van 3360 mol zuurequivalenten per hectare per jaar in 1994 respectievelijk 4150 mol per hectare per jaar in 2000 liggen boven de milieukwaliteitsdoelstelling van het Nationaal Milieubeleidsplan 4, te weten 2150 mol per hectare per jaar in 2010.

Het opnamevermogen van het natuurlijk milieu moet in overweging worden genomen als criterium voor de beoordeling of er sprake is van bijzondere omstandigheden². De depositiewaarden liggen boven het opnamevermogen van het natuurlijk milieu van het bosgebied, gelegen op circa 380 meter oostelijk van de beoogde inrichting. Het bos valt onder de Groene Hoofdstructuur, onder de categorie overig bos- en natuurgebied. De natuurdoelstelling is multifunctioneel bos. De kritische waarde voor depositie voor dit natuurdoeltype ligt in het traject van 1400-2400 mol. Deze waarde, die beschouwd kan worden als het opnamevermogen van het natuurlijk milieu, wordt overschreden door de achtergronddepositie³.

Op basis hiervan komt de Commissie tot het oordeel dat er sprake is van een bijzondere omstandigheid, zoals genoemd in de Wet milieubeheer art. 7.4 lid 1, annex art. 7.8b lid 4.

¹ Met name over geuremissie, transportbewegingen, geluid en leefmilieu.

² Zie bijlage 2 van de VROM-nota Afwegen en Oordelen, Handreiking voor de m.e.r.-beoordelingsplicht (1999).

³ Overigens kan een door de overheid geëntameerd verplaatsingsbeleid voor veehouderijen, bijvoorbeeld in het kader van de Reconstructie, de situatie in de toekomst verbeteren. In het 5 x 5 km-grit, waarin de locatie Hemelrijkstraat 7 ligt, kan hiermee een niveau bereikt worden rond de kritische waarde voor het natuurlijk opnamevermogen. Dat betekent dat er dan geen bedrijven uitgeplaatst hoeven te worden, maar ook dat er geen bedrijven ingeplaatst kunnen worden. Bron: Digitale atlas revitalisering landelijk gebied van de provincie Noord-Brabant, deel 2, mei 2002; gebaseerd op het RIVM-rapport Effecten van verplaatsing van agrarische ammoniakemissies: verkenning op provinciaal niveau, 2001.

Stank

De stank naar de omgeving zal door de activiteit toenemen.

De stankwetgeving voor veehouderijen is aan veranderingen onderhevig. In 2002 is de nieuwe Wet stankemissie veehouderijen in landbouwontwikkelingsgebieden en verwevingsgebieden door de Eerste Kamer aangenomen. Bij ministeriële regeling zullen nieuwe stanknormen gaan gelden. De stankcumulatiebeoordeling zal mogelijk komen te vervallen op basis van een toezegging van de minister van VROM aan de Eerste Kamer. Onder het nieuwe wettelijke regiem voor stank is wellicht te verwachten dat er geen bijzondere omstandigheden in het geding zijn voor de beoogde inrichting. Vooralsnog moet de m.e.r.-beoordeling echter plaatsvinden op grond van de thans geldende wet- en regelgeving.

Een eventuele oprichting van een varkenshouderij levert een bijdrage aan (de cumulatie van) stank. Hierdoor worden normen overschreden. Met name de dan optredende cumulatie van stank leidt tot overschrijding van de hinder voor drie van de vier voor stank gevoelige categorieën.

Tijdens het locatiebezoek heeft de gemeente gemeld dat in de toekomst ontwikkeling van extra intensieve recreatie is voorzien aan de oostzijde van recreatieplas Hemelrijk. De recreatieplas valt onder categorie 2 van de stankwet- en -regelgeving. Onder de huidige opzet van de recreatie treedt bij cumulatie van stank al overlast op. Deze hinder zal groter zijn na realisering van genoemde plannen.

De Commissie constateert dat de toename van de stank, en dan met name de cumulatie ervan, betekent dat er sprake is van een bijzondere omstandigheid, zoals genoemd in de Wet milieubeheer art. 7.4 lid 1, annex art. 7.8b lid 4⁴.

2. Vigerend beleid en toekomstig beleid

De zonering op grond van de Reconstructiewet concentratiegebieden geeft aan of het bouwblok voor de beoogde inrichting binnen een landbouwontwikkelings- of verwevingsgebied zal zijn gelegen.

De inrichting ligt buiten een 250 meter-zone inzake de Wet ammoniak en veehouderij (Wav). De vergunningaanvraag zal getoetst moeten worden aan de IPPC-richtlijn⁵, conform de Wav, art. 4, lid 2.

3. Conclusie

De Commissie concludeert dat de opgestelde aanmeldingsnotitie en de andere verkregen informatie aanwijzingen geven dat er sprake is van bijzondere omstandigheden die kunnen leiden tot belangrijke nadelige milieugevolgen, zoals genoemd in de Wet milieubeheer art. 7.4 lid 1, annex art. 7.8b lid 4. Op grond hiervan zal de m.e.r.-procedure moeten worden gevolgd.

⁴ Zie ook bijlagen 2 en 4 van de VROM-nota Afwegen en Oordelen, Handreiking voor de m.e.r.-beoordelingsplicht (1999).

⁵ Integrated Prevention Pollution and Control.

Een MER kan informatie opleveren die bij het besluit betrokken kan worden, bijvoorbeeld over voorzieningen die getroffen kunnen worden om de emissie van ammoniak en de hinder (stank, geluid) te beperken.

De Commissie geeft u in overweging de verder te volgen procedure met de initiatiefnemer te bespreken.

Hoogachtend,

drs. L. van Rijn-Vellekoop
voorzitter werkgroep m.e.r.-beoordeling
Varkenshouderij Braks te Odiliapeel, gemeente
Uden

Postadres Postbus 2345
3500 GH UTRECHT
Bezoekadres Arthur van Schendelstraat 800
Utrecht

telefoon (030) 234 76 66 4
telefax (030) 233 12 95
e-mail mer@eia.nl
website www.commissiemer.nl